

Na osnovu odredaba Zakona o tržištu kapitala Službeni glasnik RS broj 129 od 28.12.2021. godine (u daljem tekstu označen kao: "ZTK"), Pravilnika o pravilima postupanja investicionog društva prilikom pružanja usluga i člana 71 Statuta izvršni direktor BDD Tradewin 24 AD Beograd (u daljem tekstu: „Društvo“) dana 04.01.2023. godine donosi:

POLITIKU IZVRŠENJA NALOGA

Uvodne odredbe

Član 1

Politika izvršenja naloga (u daljem tekstu: Politika) obuhvata mere i sisteme koji imaju za cilj brzo, efikasno i pošteno izvršenje naloga klijenata, u odnosu na naloge ostalih klijenata ili Društva, preduzimanje svih razumnih koraka za postizanje najboljeg mogućeg rezultata prilikom izvršenja naloga klijenata, uzimajući u obzir elemente i kriterijume navedene niže u tekstu, kao i proceduru pridruživanja i razvrstavanja naloga klijenata.

Odredbe ove Politike odnose se na male i profesionalne investitore.

Društvo, članovi uprave, brokeri i drugi zaposleni u Društvu će prilikom pružanja investicionih usluga prijema i prenosa naloga, te izvršenja naloga klijenta uvek postupati savesno, s pažnjom dobrog stručnjaka i pridržavati se svih važećih propisa i pravila struke.

Član 2

Cilj ove Politike je da utvrdi:

- kriterijume, postupke i način određivanja relativne važnosti različitih faktora relevantnih za izvršenje naloga;
- elemente i kriterijume za određivanje mesta trgovanja na kojima Društvo izvršava naloge klijenata, a koji Društvu omogućavaju izbor odgovarajućeg mesta za izvršenje naloga, i to za svaku klasu finansijskog instrumenta;
- vrste transakcija i okolnosti u kojima Društvo može odstupiti od načina postupanja predviđenog ovom Politikom, kako bi se za klijenta postigao povoljan ishod transakcije;
- mere i postupke u postupanja s nalogom klijenta;
- mere za praćenje efikasnosti procedura za izvršavanje naloga klijenta, po najpovoljnijim uslovima za klijenta.

Član 3

Odredbe ove Politike ne zamenjuju odredbe Ugovora, Pravila poslovanja, odredbe drugih internih akata i procedura Društva, kao ni odredbe zakona koji regulišu ovu oblast, već ih detaljno opisuju, preciziraju i dopunjuju.

Član 4

Društvo je dužno da preduzme sve neophodne aktivnosti kako bi se pri izvršenju naloga postigao najbolji mogući efekat po klijenta s obzirom na cenu, troškove, brzinu, mogućnost izvršenja, saldiranje, veličinu, prirodu i ostale činioce u vezi sa izvršenjem naloga.

Kada klijent ispostavi posebna uputstva u vezi sa transakcijom, Društvo izvršava nalog prema tim uputstvima.

Član 5

Pri izvršenju naloga klijenta Društvo uzima u obzir sledeće:

- karakteristike klijenta, uključujući i kategorizaciju;
- karakteristike naloga klijenata;
- karakteristike finansijskog instrumenta koji je predmet tog naloga;
- karakteristike mesta izvršenja na koja se navedeni nalog može usmeriti.

Član 6

Društvo će pri izvršenju naloga preduzeti sve razumne korake potrebne za postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta, a uzimajući u obzir:

- cenu finansijskog instrumenta,
- troškove, brzinu i mogućnosti izvršenja,
- troškove, brzinu i verovatnoću saldiranja,
- veličinu, vrstu i prirodu naloga,
- sve druge okolnosti relevantne za izvršenje naloga.

Kada se primi nalog klijenta sa posebnim uputstvima za izvršenje, Društvo će postupiti u potpunosti po nalogu.

Mali investitor će biti upozoren da će se postupiti po njegovom nalogu, a ne u skladu sa politikama društva u vezi sa izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Član 7

Mesto izvršenja naloga za kupovinu/prodaju finansijskih instrumenata može biti:

- regulisano tržište,
- multilateralna trgovačka platforma (MTP),
- van regulisanog tržišta (OTC),
- drugi subjekt u inostranstvu koji obavlja funkciju sličnu gore navedenim.

Član 8

Definisane politike izbora odgovarajućeg mesta za izvršenje naloga se odnose na sve finansijske instrumente.

U određenim situacijama Društvo može tražiti od klijenta da sam odredi mesto izvršenja Naloga. Određivanje mesta izvršenja smatraće se posebnim uputstvom, te Društvo smatra da je izvršenjem takvog naloga prema zahtevu klijenta ispunilo svoju obavezu postizanja najpovoljnijeg ishoda u smislu mesta izvršenja naloga.

Član 9

Investiciono društvo koje pruža direktan elektronski pristup mestu trgovanja treba da ima uspostavljene efikasne sisteme i načine kontrole kojima se:

1. osigurava da se podobnost klijenata koji koriste uslugu pravilno procenjuje i proverava;

2. sprečava da klijenti koji koriste uslugu prekorače unapred definisane vrednosti trgovanja i kredita;
3. osigurava da se trgovanje klijenata koji koriste usluge ispravno kontroliše i da odgovarajuće kontrole rizika sprečavaju trgovanje koje bi:
 - moglo stvoriti rizike za samo investiciono društvo, ili
 - stvoriti ili doprineti poremećaju na tržištu, ili
 - moglo biti u suprotnosti sa Glavom XII ZTK koja uređuje zloupotrebe na tržištu (čl. 269–297 ZTK), ili
 - moglo biti u suprotnosti sa pravilima mesta trgovanja.

Direktan elektronski pristup bez kontrola iz prethodnog stava je zabranjen.

Član 10

Društvo kao pružalac direktnog elektronskog pristupa dužno je da obezbedi:

1. da klijenti tu uslugu koriste u skladu sa odredbama ovog zakona i pravilima mesta trgovanja;
2. praćenje transakcija kako bi prepoznalo kršenje ovih pravila, uslove trgovanja koji narušavaju rad tržišta ili ponašanje koje može uključivati zloupotrebu tržišta i koje treba prijaviti Komisiji;
3. da između investicionog društva i klijenta postoji obavezujući pisani ugovor o ključnim pravima i obavezama koje proizlaze iz pružanja te usluge i da prema ugovoru investiciono društvo zadržava odgovornost na osnovu ovog zakona.

Član 11

Društvo kao pružalac direktnog elektronskog pristupa može upotrebiti vlastite kontrole pre i posle trgovanja, kontrole koje sprovodi treća strana ili kontrole koje nudi mesto trgovanja i praćenje u stvarnom vremenu. Za efikasnost tih kontrola u svim okolnostima i dalje je odgovorno Društvo. Pružalac direktnog elektronskog pristupa osigurava da jedino on ima pravo da utvrdi ili izmeni parametre ili ograničenja tih kontrola pre i posle trgovanja i praćenja u stvarnom vremenu. Pružalac direktnog elektronskog pristupa kontinuirano prati sprovođenje kontrola pre i posle trgovanja.

Ograničenja kontrola pre trgovanja koja se primenjuju na podnošenje naloga zasnovana su na ograničenjima kredita i rizika koje pružalac direktnog elektronskog pristupa primenjuje na aktivnosti trgovanja svojih klijenata koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa. Ta se ograničenja zasnivaju na početnoj dubinskoj analizi i periodičnim preispitivanjima klijenta koji koristi uslugu direktnog elektronskog pristupa, a koje sprovodi Društvo.

Član 12

Pružalac direktnog sponzorisanog elektronskog pristupa osigurava da mu je sopstvenim sistemom trgovanja omogućeno sledeće:

1. pratiti naloge koje podnosi klijent koji koristi uslugu direktnog elektronskog pristupa koji se u trgovinskom sistemu koristi oznakom pružaoca direktnog elektronskog pristupa;
2. automatski blokirati ili otkazati naloge pojedinaca koji upravljaju sistemima trgovanja kojima podnose naloge povezane sa algoritamskim trgovanjem, a koji nemaju dozvolu za slanje naloga putem direktnog elektronskog pristupa;
3. automatski blokirati ili otkazati naloge klijenta koji koristi uslugu direktnog elektronskog pristupa kada se ti nalozi odnose na finansijske instrumente kojima taj klijent nije ovlašćen da trguje, pri čemu se interni sistem označavanja koristi za utvrđivanje i blokiranje pojedinačnih klijenata ili skupina klijenata koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa;

4. automatski blokirati ili otkazati naloge klijenta koji koristi uslugu direktnog elektronskog pristupa, a krši pragove upravljanja rizikom pružaoca direktnog elektronskog pristupa, primenjujući kontrole na izloženosti pojedinačnih klijenata koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa, finansijskih instrumenata ili grupa klijenata koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa;
5. zaustaviti tokove naloga koje prenose njegovi klijenti koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa;
6. obustaviti ili ukinuti usluge direktnog elektronskog pristupa svim klijentima koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa ako pružalac direktnog elektronskog pristupa nije uveren da će održavanje pristupa biti usklađeno sa njegovim pravilima i postupcima za korektno i uredno trgovanje i celovitost tržišta;
7. preispitati, kada je to potrebno, interne sisteme kontrole rizika klijenata koji koriste uslugu direktnog elektronskog pristupa.

Društvo kao pružalac direktnog elektronskog pristupa raspolaže postupcima za vrednovanje, upravljanje i smanjivanje poremećaja na tržištu i rizika specifičnih za društvo. Pružalac direktnog elektronskog pristupa mora da odredi lica koje se obaveštavaju u slučaju greške koja dovodi do kršenja profila rizičnosti ili mogućih kršenja pravila mesta trgovanja.

Član 13

Društvo će u skladu sa ovom Politikom, naloge klijenata izvršavati isključivo na uređenim tržištima odnosno multilateralnim trgovačkim platformama. Izuzetno, na zahtev, odnosno uz saglasnost klijenta, Društvo može izvršiti nalog i van uređenog tržišta ili multilateralne trgovačke platforme u skladu sa relevantnim propisima.

Član 14

Informacija o tržištima na kojima Društvo pruža investicione usluge, kao i o inostranim investicionim društvima preko kojih Društvo izvršava naloge klijenata u inostranstvu su date u okviru akta Informacije koje se dostavljaju klijentima i potencijalnim klijentima, koje se daju klijentima na web strani Društva ili u prostorijama Društva.

Naloge za kupovinu i/ili prodaju finansijskog instrumenta koji je predmet trgovanja na tržištu na kojem Društvo nije direktan član, Društvo će primiti i prenositi trećim subjektima (ovlašćena investiciona društva - partneri) koji imaju direktan ili indirektan pristup tom tržištu, postupajući u najboljem interesu klijenta i u skladu sa pravilima struke.

Član 15

Društvo postupa u najboljem interesu klijenata i kada naloge daje na izvršenje drugom investicionom društvu, izvršenje naloga će u tom slučaju biti sprovedeno u skladu sa Politikom izvršenja naloga tog trećeg subjekta, što znači da se nalog klijenta može izvršiti i na drugim mestima izvršenja odnosno van uređenog tržišta ili MTP, o čemu će Društvo prethodno upozoriti klijenta.

Član 16

Ukoliko je za izvršenje naloga potrebno angažovati drugo investiciono društvo, koje nije obavezno da usvoji Politiku izvršenja naloga, odnosno primenjivati načelo izvršenja naloga klijenta pod najpovoljnijim uslovima, Društvo ne može garantovati klijentu da će osigurati najpovoljnije izvršenje naloga.

Društvo i u datom slučaju preduzima mere u cilju postizanja najboljeg mogućeg efekta za klijenta, vodeći računa o faktorima relevantnim za izvršenje naloga i kriterijumima na osnovu kojih se određuje značaj tih faktora, te poštuje prioritet uputstava klijenta u odnosu na politiku Društva u vezi sa izvršenjem naloga pod najpovoljnijim uslovima.

Član 17

Pri izboru partnerskih investicionih društava, Društvo vodi računa o ugledu i statusu istih na domicilnom tržištu, pri čemu posebnu pažnju posvećuje zahtevu da predmetno investiciono društvo pruža svoje usluge poštujući pozitivne propise države u kojoj pruža investicione usluge.

Prilikom izbora partnerskih investicionih društava, Društvo će slediti primarno ove kriterijume:

- uslovi saradnje (uključujući troškove i tehničku povezanost);
- usklađenost poslovanja sa Politikom Društva;
- broj tržišta na koja to investiciono društvo ima pristup (direktno i/ili indirektno) i obim trgovanja na tim tržištima;
- ukupne troškove transakcije, verovatnoću izvršenja naloga, brzinu izvršenja naloga;
- finansijsku snagu, ugled, preporuke i stabilnost poslovanja.

Društvo će takođe, pri izboru partnerskih investicionih društava posebno uzimati u obzir to da svoje usluge pruža na efikasan, brz, jednostavan i cenovno povoljan način.

Investiciono društvo koje se izabere, Društvu i njegovim klijentima će osigurati kvalitetnu i kontinuiranu podršku na datom inostranom tržištu i pratiće kvalitet izvršenja koji pruža.

Član 18

Društvo je dužno da:

- informacije iz naloga koji treba da bude izvršen za račun klijenta odmah i tačno unese u knjigu naloga;
- odmah izvršava slične naloge klijenta u skladu sa vremenom kada je primilo naloge, osim ukoliko uslovi koji preovlađuju na tržištu ili karakteristike naloga to onemogućavaju ili interesi klijenta nalažu drugačije postupanje;
- odmah i tačno razvrstava naloge izvršene za račun klijenta;
- preduzme sve neophodne aktivnosti potrebne radi obezbeđenja da svi finansijski instrumenti ili novčana sredstva klijenta primljena prilikom saldiranja obaveza po osnovu izvršenog naloga, budu blagovremeno i uredno prebačeni na račun odgovarajućeg klijenta
- obavesti klijenta o svim značajnim poteškoćama u vezi sa izvršenjem naloga, odmah po saznanju istih.

Član 19

Društvo je dužno da odbije izvršenje naloga za kupovinu/prodaju ukoliko ima razloga za sumnju da bi izvršenjem takvog naloga bile prekršene odredbe ZTK, ili zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma i/ili bilo učinjeno delo kažnjivo po zakonu kao krivično delo, privredni prestup ili prekršaj.

Društvo može odbiti izvršenje naloga za kupovinu ukoliko utvrdi da na novčanom računu klijenta nema dovoljno sredstava potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja tih naloga, odnosno odbiti izvršenje naloga za prodaju ukoliko utvrdi da klijent na računu finansijskih

instrumenata nema dovoljno instrumenata potrebnih za izmirenje obaveza nastalih po osnovu izvršenja naloga.

Član 20

Investiciono društvo može prihvaćeni nalog klijenta ili dilerski nalog da izvrši pridruživanjem drugom prihvaćenom nalogu klijenta samo ukoliko:

1. investiciono društvo ima efikasne politike za razvrstavanje naloga, kojima se dovoljno precizno uređuju korektno pridruživanje i razvrstavanje naloga, što posebno uključuje:
 - način na koji količina i cena navedene u nalogu utiču na razvrstavanje i
 - način postupanja sa delimično izvršenim nalozima;
2. je malo verovatno da će pridruživanje naloga štetiti interesima bilo kojeg klijenta čiji se nalog pridružuje;
3. investiciono društvo upozori svakog klijenta, čiji se nalozi pridružuju, da bi pridruživanje naloga moglo štetiti interesima klijenta u odnosu na pojedinačni nalog;
4. kada se zbirni nalog, nastao pridruživanjem jednog ili više prihvaćenih naloga klijenata, delimično izvrši, investiciono društvo je dužno da odnosne transakcije razvrsta u skladu sa svojim politikama za razvrstavanje naloga.

Član 21

Društvo je dužno da klijentu odmah, a najkasnije sledećeg radnog dana od dana prijema naloga, putem trajnog medija dostavi obaveštenje o:

- vremenu i mestu prijema naloga, izmene ili opoziva naloga i
- prihvatanju ili odbijanju izvršenja naloga, uz navođenje razloga odbijanja izvršenja.

Član 22

Knjiga naloga Društva, naročito, sadrži sledeće podatke:

1. ime i prezime/poslovno ime ili druga oznaka klijenta;
2. ime i prezime/poslovno ime ili oznaka lica koja zastupaju klijenta;
3. redni broj naloga;
4. datum i tačno vreme prijema naloga, izmene i opoziva naloga;
5. identifikacionu oznaku finansijskog instrumenta;
6. cenu finansijskog instrumenta i oznaku valute u kojoj je izražena cena;
7. količinu finansijskog instrumenta;
8. kupovnu, odnosno prodajnu oznaku;
9. prirodu naloga ukoliko se ne radi o prodajnom ili kupovnom nalogu;
10. vrstu naloga;
11. status naloga
12. sve ostale pojedinosti, uslovi i uputstva u vezi sa izvršenjem naloga.

Kada Društvo prenosi naloge na izvršenje drugom investicionom društvu, knjiga naloga sadrži i:

1. ime i prezime/poslovno ime ili drugu oznaku klijenta;
2. poslovno ime ili drugu oznaku investicionog društva kojem je nalog prenet;
3. datum i tačno vreme prenosa naloga, odnosno izmene naloga i
4. uslove prenosa naloga.

Član 23

Društvo je dužno da na zahtev klijenta predoči podatke iz kojih je vidljivo da je nalog klijenta izvršen u skladu sa Politikom, odnosno u skladu sa posebnim uputstvima klijenta.

Klijenti zahtev Društvu upućuju u pisanoj formi.

Član 24

Društvo je dužno da nakon izvršenja naloga za račun klijenta, putem trajnog medija:

- Klijentu odmah dostavi bitne informacije koje se odnose na izvršenje naloga;
- Malom investitoru pošalje potvrdu o izvršenju naloga, što je moguće pre, a najkasnije: prvog radnog dana po izvršenju ili prvog radnog dana nakon prijema potvrde, u slučaju kada je investiciono društvo potvrdu o izvršenju primilo od trećeg lica.

Kada se nalog malog investitora koji se odnosi na kupovinu, odnosno prodaju investicionih jedinica izvršava periodično, Društvo je dužno da pošalje klijentu potvrdu o izvršenju naloga putem trajnog medija što je moguće pre, a najkasnije prvog radnog dana po izvršenju naloga.

Klijent se ne može odreći prava da bude obavešten o izvršenju naloga, ali može naložiti slanje obaveštenja drugom licu koje on ovlasti.

Društvo će klijenta upoznati sa Politikama izvršenja naloga, a malom klijentu će Politiku učiniti dostupnom na trajnom mediju. Klijent ima pravo da dodatno traži objašnjenja vezana za Politiku. Klijent se posebno upozorava na mogućnost da se nalozi mogu izvršiti i van regulisanog tržišta odnosno MTP pri čemu klijent može dati saglasnost unapred na sve takve transakcije, a može zadržati pravo da saglasnost daje po pojedinačnoj transakciji. Potpisivanjem ugovora između klijenta i Društva od strane klijenta, smatraće se da je klijent pravovremeno upoznat i saglasan s ovom Politikom, u smislu izvršavanja svih transakcija. Društvo je dužno da od klijenta dobije pisane saglasnosti na politike izvršenja naloga, a ta saglasnost može biti i sastavni deo ugovora sa klijentom.

Član 25

Društvo će kontinuirano pratiti efikasnost ove Politike, posebno u odnosu na kvalitet izvršenja naloga te će najmanje jednom godišnje proceniti da li se na mestima izvršenja naloga navedenim u Politikama postižu najbolji mogući efekti za klijente kako je definisano ovom Politikom i po potrebi je izmeniti i uskladiti.

Svrha revizije i praćenja efikasnosti Politike je utvrđivanje i ispravljanje njenih mogućih nedostataka, ostvarivanje ciljeva Politike a sve u svrhu postizanja najboljih mogućih efekata za klijenta kao i njegove zaštite.

Član 26

O svim promenama Politike i načinima izvršenja naloga Društvo će obavestiti klijente na način da učini dostupnom poslednju verziju Politike na internet stranici Društva i u prostorijama Društva. Bilo kakva izmena, dopuna ili dodatak ove Politike primenjivaće se od trenutka stupanja na snagu iste, objavljivanjem na sajtu Društva.

Između ostalog smatra se da su izmene, dopune i dodaci prihvaćeni od strane klijenta prvim sledećim ispostavljanjem naloga, osim ako klijent ne obavesti Društvo o suprotnom.

Član 27

Ovaj Pravilnik je sastavni deo Pravila i procedura poslovanja i počinje da se primenjuje sa početkom primene Pravila i procedura poslovanja Društva.

BDD Tradewin 24 ad Beograd

Igor Marković, Izvršni direktor